

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (didžioji kolegija) SPRENDIMAS

2019 m. balandžio 2 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Valstybės narės, atsakingos už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymas – Reglamentas (ES) Nr. 604/2013 – 18 straipsnio 1 dalies b–d punktai – 23 straipsnio 1 dalis – 24 straipsnio 1 dalis – Atsiėmimo procedūra – Atsakomybės kriterijai – Naujas prašymas, pateiktas kitoje valstybėje narėje – 20 straipsnio 5 dalis – Vykstanti nustatymo procedūra – Prašymo atsiėmimas – 27 straipsnis – Teisių gynimo būdai“

Sujungtose bylose C-582/17 ir C-583/17

dėl 2017 m. rugsėjo 27 d. *Raad van State* (Valstybės Taryba, Nyderlandai) nutartimis, kurias Teisingumo Teismas gavo 2017 m. spalio 4 d., pagal SESV 267 straipsnį pateiktų prašymų priimti prejudicinį sprendimą bylose

Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie

prieš

H. (C-582/17),

R. (C-583/17)

TEISINGUMO TEISMAS (didžioji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas K. Lenaerts, pirmininko pavaduotoja R. Silva de Lapuerta, kolegijų pirmininkai A. Arabadžiev, A. Prechal, M. Vilaras, E. Regan, C. Toader ir C. Lycourgos, teisėjai A. Rosas, M. Ilešič, L. Bay Larsen (pranešėjas), M. Safjan, D. Šváby, C. G. Fernlund ir C. Vajda,

generalinė advokatė: E. Sharpston,

posėdžio sekretorė M. Ferreira, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2018 m. rugsėjo 4 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- H., atstovaujamos advokato I. M. Zuidhoek,
- R., atstovaujamos advokato M. P. Ufkes,
- Nyderlandų vyriausybės, atstovaujamos M. K. Bulterman ir M. H. S. Gijzen,
- Vokietijos vyriausybės, atstovaujamos T. Henze ir R. Kanitz,

* Proceso kalba: nyderlandų.

- Suomijos vyriausybės, atstovaujamos J. Heliskoski,
 - Jungtinės Karalystės vyriausybės, atstovaujamos S. Brandon, Z. Lavery ir R. Fadoju, padedamų baristerio D. Blundell,
 - Šveicarijos vyriausybės, atstovaujamos E. Bichet,
 - Europos Komisijos, atstovaujamos G. Wils ir M. Condou-Durande,
- susipažinęs su 2018 m. lapkričio 29 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,
priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymai priimti prejudicinį sprendimą pateikti dėl 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 604/2013, kuriuo išdėstomi valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai (OL L 180, 2013, p. 31; toliau – reglamentas „Dublinas III“), išaiškinimo.
- 2 Šie prašymai buvo pateikti nagrinėjant *Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie* (valstybės sekretorius saugumo ir teisingumo reikalams, Nyderlandai; toliau – valstybės sekretorius) ginčus su Sirijos pilietais H. ir R. dėl atsisakymo nagrinėti jų tarptautinės apsaugos prašymus.

Teisinis pagrindas

Reglamentas Nr. 1560/2003

- 3 2003 m. rugsėjo 2 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 1560/2003, nustatančio išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 343/2003, nustatančio valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio vienoje iš valstybių narių pateikto prieglobsčio prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijus ir mechanizmus, taikymo taisykles (OL L 222, 2003, p. 3; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 19 sk., 6 t., p. 200), iš dalies pakeisto 2014 m. sausio 30 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 118/2014 (toliau – Reglamentas Nr. 1560/2003), I ir III prieduose atitinkamai pateiktos „Valstybės narės, atsakingos už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo standartinė forma“ ir „Prašymų atsiimti standartinė forma“.

Reglamentas „Dublinas III“

- 4 Reglamento „Dublinas III“ 4, 5, 13, 14 ir 19 konstatuojamosios dalys suformuluotos taip:
 - „(4) Tamperėje įvykusio posėdžio išvadose <...> konstatuojama, kad [bendrai Europos prieglobsčio] sistemai artimiausiu metu turėtų būti priskirtas aiškus ir veiksmingas valstybės narės, atsakingos už prieglobsčio prašymo nagrinėjimą, nustatymo būdas.
 - (5) toks būdas ir valstybėms narėms, ir atitinkamiems asmenims turėtų būti grindžiamas objektyviais bei teisingais kriterijais. Jis pirmiausia turėtų padėti greitai nustatyti atsakingą valstybę narę, kad būtų galima garantuoti veiksmingą galimybę pradėti tarptautinės apsaugos suteikimo procedūras ir netrukdyti siekti greitai nagrinėti tarptautinės apsaugos prašymus.

<...>

- (13) kaip numatyta 1989 m. Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencijoje ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje, valstybės narės, taikydamos šį reglamentą, pirmiausia turėtų vadovautis vaiko interesais. Vertindamos vaiko interesus, valstybės narės turėtų visų pirma deramai atsižvelgti į nepilnamečio gerovę ir socialinę raidą, saugumo ir apsaugos aspektus bei nepilnamečio pažiūras [nuomonę], atsižvelgdamos į jo amžių ir brandą, įskaitant jo patirtį. Be to, nelydimiems nepilnamečiams dėl jų pažeidžiamumo turėtų būti nustatytos specialios procedūrinės garantijos.
- (14) kaip numatyta Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijoje ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje, taikydamos šį reglamentą, valstybės narės pirmiausia turėtų laikytis pagarbos šeimos gyvenimui principo;

<...>

- (19) siekiant užtikrinti veiksmingą atitinkamų asmenų teisių apsaugą, reikėtų įtvirtinti teisinės garantijas ir teisę į veiksmingą teisės gynimo priemonę, kai priimami sprendimai dėl perdavimo atsakingai valstybei narei, laikantis visų pirma Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnio. Siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi tarptautinės teisės normų, veiksminga teisės gynimo nuo tokių sprendimų priemonė turėtų apimti tiek šio reglamento taikymo, tiek teisinių ir faktinių aplinkybių, susiklosčiusių valstybėje narėje, kuriai perduodamas prašytojas, vertinimą.“

- 5 Šio reglamento 2 straipsnyje numatyta:

„Šiame reglamente:

<...>

- d) „tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimas“ – bet koks kompetentingų institucijų pagal [2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2013/32/ES [dėl tarptautinės apsaugos suteikimo ir panaikinimo bendros tvarkos (OL L 180, 2013, p. 60)] ir [2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2011/95/ES [dėl trečiųjų šalių piliečių ar asmenų be pilietybės priskyrimo prie tarptautinės apsaugos gavėjų, vienodo statuso pabėgėliams arba papildomą apsaugą galintiems gauti asmenims ir suteikiamos apsaugos pobūdžio reikalavimų (OL L 337, p. 9)] atliekamas tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimas arba dėl jo priimti sprendimai ar teismo sprendimai, išskyrus atsakingos valstybės narės pagal šį reglamentą nustatymo procedūras;

<...>“

- 6 To paties reglamento 3 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodyta:

„1. Valstybės narės nagrinėja kiekvieną trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės, bet kurios iš jų teritorijoje, įskaitant pasienį arba tranzito zonas, prašančio tarptautinės apsaugos, prašymą. Prašymą nagrinėja viena valstybė narė, būtent ta, kuri yra atsakinga pagal III skyriuje nustatytus kriterijus.

2. Jei remiantis šiame reglamente išvardytais kriterijais negalima nustatyti jokios atsakingos valstybės narės, už jo nagrinėjimą yra atsakinga pirmoji valstybė narė, kuriai buvo pateiktas tarptautinės apsaugos prašymas.

<...>“

- 7 Reglamento „Dublinas III“ III skyriuje, reglamentuojančiame „[a]tsakingos valstybės narės nustatymo kriterij[us]“, esantis 9 straipsnis „Šeimos nariai, kurie yra tarptautinės apsaugos gavėjai“ suformuluotas taip:

„Jei prašytojas turi šeimos narį, kuriam leista kaip tarptautinės apsaugos gavėjui gyventi kurioje nors valstybėje narėje, nepaisant to, ar šeima buvo anksčiau sukurta kilmės šalyje, ta valstybė narė ir yra atsakinga už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, jei atitinkami asmenys tokį pageidavimą išreiškė raštu.“

- 8 Šio reglamento 18 straipsnyje numatyta:

„1. Pagal šį reglamentą atsakinga valstybė narė įpareigojama:

- a) 21, 22 ir 29 straipsniuose nustatytais sąlygomis perimti savo žinion prašytoją, prašymą pateikusį kitoje valstybėje narėje;
- b) 23, 24, 25 ir 29 straipsniuose nustatytais sąlygomis atsiimti prašytoją, kurio prašymas yra nagrinėjamas ir kuris paprašė tarptautinės apsaugos kitoje valstybėje narėje arba be teisę gyventi šalyje patvirtinančio dokumento yra kitoje valstybėje narėje;
- c) 23, 24, 25 ir 29 straipsniuose nustatytais sąlygomis atsiimti trečiosios šalies pilietį arba asmenį be pilietybės, atsiėmusį nagrinėjamą prašymą ir paprašiusį tarptautinės apsaugos kitoje valstybėje narėje arba esantį kitos valstybės narės teritorijoje be teisę gyventi šalyje patvirtinančio dokumento;
- d) 23, 24, 25 ir 29 straipsniuose nustatytais sąlygomis atsiimti trečiosios šalies pilietį arba asmenį be pilietybės, kurio prašymas buvo atmestas ir kuris paprašė apsaugos kitoje valstybėje narėje arba kuris be teisę gyventi šalyje patvirtinančio dokumento yra kitoje valstybėje narėje.

2. Į 1 dalies a ir b punktų taikymo sritį patenkančiais atvejais atsakinga valstybė narė nagrinėja prašytojo tarptautinės apsaugos prašymą arba užbaigia jo nagrinėjimą.

Į 1 dalies c punkto taikymo sritį patenkančiais atvejais, kai atsakinga valstybė narė nutraukė prašymo nagrinėjimą prašytojui atsiėmus prašymą prieš priimant pirmosios instancijos sprendimą iš esmės, ta valstybė narė užtikrina, kad prašytojas turėtų teisę paprašyti, kad būtų baigtas jo pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimas, arba pateikti naują tarptautinės apsaugos prašymą <...>

Į 1 dalies d punkto taikymo sritį patenkančiais atvejais, kai prašymas buvo atmestas tik pirmojoje instancijoje, atsakinga valstybė narė užtikrina, kad atitinkamas asmuo turėtų arba būtų turėjęs galimybę pasinaudoti veiksminga teisės gynimo priemone pagal Direktyvos 2013/32/ES 46 straipsnį.“

- 9 To paties reglamento VI skyriuje „Perėmimo savo žinion ir atsiėmimo procedūros“ yra 20–33 straipsniai.
- 10 Reglamento „Dublinas III“ 20 straipsnio 5 dalies pirmoje pastraipoje nustatyta:

„Prašytoją, kuris atsakingos valstybės narės nustatymo metu atsiėmė pirmąjį kitoje valstybėje narėje pateiktą prašymą, yra kitoje valstybėje narėje be teisę gyventi šalyje patvirtinančio dokumento arba kuris joje pateikia tarptautinės apsaugos prašymą, laikydamosi 23, 24, 25 ir 29 straipsniuose nustatyty sąlygų, atsiima valstybė narė, kuriai tas tarptautinės apsaugos prašymas buvo pateiktas pirmiausiai, kad būtų baigta atsakingos valstybės narės nustatymo procedūra.“

11 Šio reglamento 21 straipsnio 1 dalies pirmą pastraipą suformuluota taip:

„Jei valstybė narė, kuriai buvo pateiktas tarptautinės apsaugos prašymas, mano, kad už to prašymo nagrinėjimą yra atsakinga kita valstybė narė, ji gali kuo skubiau ir jokia būdu ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo to prašymo pateikimo, kaip apibrėžta 20 straipsnio 2 dalyje, dienos paprašyti, kad ta kita valstybė narė perimtų prašytoją savo žinion.“

12 Minėto reglamento 22 straipsnio 2, 4, 5 ir 7 dalyse numatyta:

„2. Atliekant atsakingos valstybės narės nustatymo procedūrą naudojami tiesioginių ir netiesioginių įrodymų elementai.

<...>

4. Įrodymų neturėtų būti reikalaujama daugiau negu reikia, kad būtų tinkamai taikomas šis reglamentas.

5. Nesant jokių oficialių įrodymų, prašoma valstybė narė savo atsakomybę pripažįsta, jei netiesioginiai įrodymai yra suderinami, patikrinami ir pakankamai išsamūs, kad tiktų atsakomybei nustatyti.

<...>

7. Tai, kad sprendimas nepriimamas per 1 dalyje nustatytą dviejų mėnesių laikotarpį ir per 6 dalyje minėtą vieno mėnesio laikotarpį, prilygsta prašymo priėmimui ir reiškia pareigą perimti asmenį savo žinion, taip pat pareigą tinkamai pasirūpinti atvykimo organizavimu.“

13 To paties reglamento 23 straipsnyje nustatyta:

„1. Kai valstybė narė, kurioje 18 straipsnio 1 dalies b, c arba d punkte nurodytas asmuo pateikė naują tarptautinės apsaugos prašymą, mano, kad kita valstybė narė atsakinga pagal 20 straipsnio 5 dalį ir 18 straipsnio 1 dalies b, c arba d punktus, ji gali paprašyti tos kitos valstybės narės tą asmenį atsiimti.

<...>

4. Prašymas atsiimti pateikiamas naudojant standartinę formą ir apima tiesioginius ar netiesioginius įrodymus, kaip aprašyta dviejuose 22 straipsnio 3 dalyje minėtuose sąrašuose, ir (arba) svarbias ištraukas iš atitinkamo asmens pareiškimų, leidžiančius prašomos valstybės narės valdžios institucijoms patikrinti, ar ji yra atsakinga, remiantis šiame reglamente nustatytais kriterijais.

Komisija, priimdama įgyvendinimo aktus, patvirtina vienodas prašymų atsiimti rengimo ir pateikimo sąlygas. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 44 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“

14 Reglamento „Dublinas III“ 24 straipsnyje nurodyta:

„1. Kai valstybė narė, kurios teritorijoje 18 straipsnio 1 dalies b, c arba d punkte nurodytas asmuo yra be teisę gyventi šalyje patvirtinančio dokumento ir kurioje nepateiktas naujas tarptautinės apsaugos prašymas, mano, kad kita valstybė narė atsakinga pagal 20 straipsnio 5 dalį ir 18 straipsnio 1 dalies b, c arba d punktus, ji gali paprašyti tos kitos valstybės narės tą asmenį atsiimti.

<...>

5. Prašymas atsiimti 18 straipsnio 1 dalies b, c arba d punkte nurodytą asmenį pateikiamas naudojant standartinę formą ir apima tiesioginius ar netiesioginius įrodymus, kaip aprašyta dviejuose 22 straipsnio 3 dalyje minėtuose sąrašuose, ir (arba) svarbias ištraukas iš asmens pareiškimų, leidžiančias prašomos valstybės narės valdžios institucijoms patikrinti, ar ji yra atsakinga, remiantis šiame reglamente nustatytais kriterijais.

<...>“

15 Šio reglamento 25 straipsnyje numatyta:

„1. Prašoma valstybė narė atlieka reikalingus patikrinimus ir kuo skubiau, tačiau bet kuriuo atveju ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo prašymo gavimo dienos, priima sprendimą dėl prašymo atsiimti atitinkamą asmenį. Jei prašymas yra grindžiamas duomenimis, gautais iš sistemos „Eurodac“, tas terminas sutrumpinamas iki dviejų savaičių.

2. Nesiėmus veiksmų per 1 dalyje minėtą vieno mėnesio ar dviejų savaičių laikotarpį, laikoma, kad su prašymu sutinkama ir prisiimama pareiga atsiimti atitinkamą asmenį, taip pat pareiga tinkamai pasirūpinti atvykimo organizavimu.“

16 Minėto reglamento 27 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta:

„Prašytojas arba kitas 18 straipsnio 1 dalies c arba d punkte nurodytas asmuo turi teisę į veiksmingą teisės gynimo priemonę ir gali pateikti teismui skundą dėl sprendimo dėl perdavimo faktinių ir teisinių pagrindų arba prašyti jį peržiūrėti [ir remdamasis faktiniais ir teisiniais pagrindais gali pateikti teismui skundą dėl sprendimo jį perduoti arba prašyti jį peržiūrėti].“

Pagrindinės bylos ir prejudiciniai klausimai

Byla C-582/17

17 2016 m. sausio 21 d. H. pateikė tarptautinės apsaugos prašymą Nyderlanduose.

18 Konstatavęs, kad H. buvo prieš tai pateikusi tarptautinės apsaugos prašymą Vokietijoje, valstybės sekretorius 2016 m. kovo 21 d. pateikė Vokietijos valdžios institucijoms prašymą atsiimti pagal reglamento „Dublinas III“ 18 straipsnio 1 dalį b punktą.

19 Vokietijos valdžios institucijos neatsakė į šį prašymą atsiimti per nustatytą dviejų savaičių terminą.

20 2016 m. gegužės 6 d. sprendimu valstybės sekretorius nusprendė nenagrinėti H. pateikto tarptautinės apsaugos prašymo; jis nurodė, kad H. negalėjo remtis reglamento „Dublinas III“ 9 straipsniu, siekdama įrodyti, kad Nyderlandų Karalystė yra atsakinga valstybė dėl to, kad jos sutuoktinis yra šioje valstybėje narėje, nes buvo nagrinėjamas ne klausimas dėl perėmimo savo žinion, bet dėl atsiėmimo.

21 H. apskundė šį sprendimą *Rechtbank Den Haag zittingsplaats Groningen* (Groningene posėdžiaujantis Hagos apylinkės teismas).

22 2016 m. birželio 6 d. sprendimu šis teismas patenkino skundą ir panaikino valstybės sekretoriaus sprendimą dėl to, kad jis buvo nepakankamai motyvuotas.

23 H. ir valstybės sekretorius pateikė apeliacinius skundus dėl šio teismo sprendimo.

- 24 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad, remiantis logika, kuria grindžiamas reglamentas „Dublinas III“, tik ta valstybė narė, kurioje pateiktas pirmasis tarptautinės apsaugos prašymas, turi nustatyti atsakingą valstybę narę. Tuo remdamasis jis daro išvadą, kad Nyderlanduose H. negali remtis to reglamento III skyriuje nustatytais kriterijais, nes ji nesulaukė, kol pasibaigs atsakingos valstybės narės nustatymo procedūra Vokietijoje, ir, beje, jau yra susitarimas dėl atsiėmimo tarp šių dviejų valstybių narių.
- 25 Tačiau prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas abejoja dėl tokios išvados suderinamumo su ta, kuri padaryta 2016 m. birželio 7 d. Sprendime *Ghezelbash* (C-63/15, EU:C:2016:409) ir 2016 m. birželio 7 d. Sprendime *Karim* (C-155/15, EU:C:2016:410).
- 26 Šiomis aplinkybėmis *Raad van State* (Valstybės Taryba, Nyderlandai) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šį prejudicinį klausimą:

„Ar reglamentas [„Dublinas III“] turi būti aiškinamas taip, kad teisę nustatyti atsakingą valstybę narę turi tik pirmoji valstybė narė, kurioje pateiktas tarptautinės apsaugos prašymas, todėl užsienietis tik toje valstybėje narėje gali pateikti skundą pagal šio reglamento 27 straipsnį dėl vieno iš [reglamento „Dublinas III“] III skyriuje, visų pirma 9 straipsnyje, nustatytų atsakomybės kriterijų klaidingo taikymo?“

Byla C-583/17

- 27 2016 m. kovo 9 d. R. pateikė tarptautinės apsaugos prašymą Nyderlanduose.
- 28 |Konstatavęs, kad R. buvo prieš tai pateikusi tarptautinės apsaugos prašymą Vokietijoje, valstybės sekretorius paprašė Vokietijos valdžios institucijų ją atsiimti pagal reglamento „Dublinas III“ 18 straipsnio 1 dalies b punktą.
- 29 Vokietijos valdžios institucijos iš pradžių atmetė šį prašymą argumentuodamos, kad R. ištekJusi už asmens, kuriam Nyderlanduose buvo suteikta tarptautinė apsauga.
- 30 Tada valstybės sekretorius Vokietijos valdžios institucijoms pateikė prašymą dėl pakartotinio nagrinėjimo, kuriame buvo nurodyta, kad R. santuoka su tuo asmeniu nebuvo laikoma tikėtina. Remdamosi tuo prašymu, Vokietijos valdžios institucijos persvarstė savo poziciją ir 2016 m. birželio 1 d. sprendimu sutiko R. atsiimti.
- 31 2016 m. liepos 14 d. sprendimu valstybės sekretorius nusprendė nenagrinėti R. pateikto tarptautinės apsaugos prašymo, nurodęs, pirma, kad tariamas R. sutuoktinis negali būti laikomas jos šeimos nariu, nes R. nurodytas santuokos egzistavimas nelaikomas tikėtinu, ir, antra, kad R. negalėjo remtis reglamento „Dublinas III“ 9 straipsniu, nes tai yra situacija, susijusi su atsiėmimu, o ne perėmimu savo žinion.
- 32 R. apskundė šį sprendimą *Rechtbank Den Haag zittingsplaats 's-Hertogenbosch* (Hertogenbose posėdžiaujantis Hagos apylinkės teismas, Nyderlandai).
- 33 2016 m. rugpjūčio 11 d. sprendimu šis teismas patenkino skundą ir panaikino valstybės sekretoriaus sprendimą motyvuodamas tuo, kad trečiosios šalies pilietis gali remtis kriterijais, nurodytais reglamento „Dublinas III“ III skyriuje tiek perėmimo savo žinion, tiek atsiėmimo atveju.
- 34 Valstybės sekretorius dėl šio sprendimo pateikė apeliacinį skundą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui.

35 Šiomis aplinkybėmis *Raad van State* (Valstybės Taryba, Nyderlandai) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar reglamentas [„Dublinas III“] turi būti aiškinamas taip, kad teisę nustatyti atsakingą valstybę narę turi tik pirmoji valstybė narė, kurioje pateiktas tarptautinės apsaugos prašymas, todėl užsienietis tik toje valstybėje narėje gali pateikti skundą pagal šio reglamento 27 straipsnį dėl vieno iš [reglamento „Dublinas III“] III skyriuje, visų pirma 9 straipsnyje, nustatytų atsakomybės kriterijų klaidingo taikymo?

2. Kiek svarbu atsakant į pirmąjį klausimą yra tai, kad pirmojoje valstybėje narėje, kurioje pateiktas tarptautinės apsaugos prašymas, jau priimtas sprendimas dėl to prašymo arba užsienietis pirmiau laiko atsiėmė prašymą?“

36 2017 m. spalio 19 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutartimi bylos C-582/17 ir C-583/17 buvo sujungtos, kad būtų bendrai vykdoma rašytinė ir žodinė proceso dalys ir priimtas galutinis sprendimas.

Dėl prejudicinių klausimų

37 Savo klausimu byloje C-582/17 ir klausimais byloje C-583/17, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar reglamentas „Dublinas III“ turi būti aiškinamas taip, kad trečiosios šalies pilietis, kuris pateikė tarptautinės apsaugos prašymą pirmojoje valstybėje narėje, o vėliau išvyko iš šios valstybės narės ir pateikė naują tarptautinės apsaugos prašymą antrojoje valstybėje narėje, gali remtis šio reglamento 9 straipsnyje nurodytu atsakomybės kriterijumi, kai toje antrojoje valstybėje narėje pagal šio reglamento 27 straipsnio 1 dalį pateikia skundą dėl sprendimo jį perduoti.

Dėl teisės pateikti skundą apimties

38 Reglamento „Dublinas III“ 27 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad asmuo, dėl kurio priimtas sprendimas perduoti, turi teisę į veiksmingą teisės gynimo priemonę ir remdamasis faktiniais ir teisiniais pagrindais gali pateikti teismui skundą dėl šio sprendimo arba prašyti jį peržiūrėti.

39 Šio skundo dėl jo perdavimo apimties nustatyta šio reglamento 19 konstatuojamojoje dalyje: joje nurodyta, jog, siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi tarptautinės teisės, reglamente įtvirtinta veiksminga teisės gynimo priemonė apskūsti sprendimus dėl perdavimo turi apimti, pirma, šio reglamento taikymo ir, antra, teisinių ir faktinių aplinkybių, esančių valstybėje narėje, kuriai perduodamas prašytojas, vertinimą (2017 m. liepos 26 d. Sprendimo *Mengesteab*, C-670/16, EU:C:2017:587, 43 punktą ir 2017 m. spalio 25 d. Sprendimo *Shiri*, C-201/16, EU:C:2017:805, 37 punktą).

40 Be to, atsižvelgiant į valstybės narės, atsakingos už vienoje iš valstybių narių pateikto prieglobsčio prašymo nagrinėjimą, nustatymo sistemos bendrus pokyčius, atsiradusius priėmus reglamentą „Dublinas III“, ir į šiuo reglamentu siekiamus tikslus, šio reglamento 27 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinama taip, kad joje numatytas skundas dėl sprendimo perduoti turi apimti tiek taisyklių, nustatančių atsakomybę nagrinėti tarptautinės apsaugos prašymą, tiek minėtame reglamente numatytų procesinių garantijų užtikrinimo vertinimą (šiuo klausimu žr. 2017 m. liepos 26 d. Sprendimo *A.S.*, C-490/16, EU:C:2017:585, 27 ir 31 punktus; 2017 m. liepos 26 d. Sprendimo *Mengesteab*, C-670/16, EU:C:2017:587, 44–48 punktus ir 2017 m. spalio 25 d. Sprendimo *Shiri*, C-201/16, EU:C:2017:805, 38 punktą).

41 Tai, kad sprendimas dėl perdavimo, kuris buvo apskūstas, priimtas užbaigiant perėmimo savo žinion arba atsiėmimo procedūrą, neturi poveikio pripažintai tokiai šio skundo apimčiai.

- 42 Iš tiesų, reglamento „Dublinas III“ 27 straipsnio 1 dalyje teisė pateikti skundą užtikrinama tiek tarptautinės apsaugos prašytojams, kuriems gali būti taikoma, atsižvelgiant į konkretų atvejį, procedūra dėl perėmimo savo žinion arba dėl atsiėmimo, tiek kitiems asmenims, nurodytiems šio reglamento 18 straipsnio 1 dalies c arba d punktuose, kuriems gali būti taikoma atsiėmimo procedūra, nedarant jokio skirtumo dėl skundo, kurį gali pateikti šių skirtingų kategorijų pareiškėjai, apimties.
- 43 Vis dėlto ši išvada nereiškia, kad atitinkamas asmuo nacionaliniame teisme, kuriame pateiktas toks skundas, gali remtis šio reglamento nuostatomis, kurios dėl to, kad nėra taikytinos jo situacijai, nebuvo privalomos kompetentingoms valdžios institucijoms, vykstant perėmimo savo žinion arba atsiėmimo procedūrai ir priimant sprendimą dėl perdavimo.
- 44 Šiuo atveju iš nutarčių dėl prašymų priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad prejudiciniai klausimai susiję konkrečiai su prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo abejonėmis dėl minėto reglamento 9 straipsnio taikymo, esant situacijoms, kaip antai nagrinėjamos pagrindinėse bylose, ir dėl kompetentingų Nyderlandų valdžios institucijų pareigos atsižvelgti į šiame straipsnyje numatytą atsakomybės kriterijų, vykstant atsiėmimo procedūrai.
- 45 Todėl, norint atsakyti į šiuos klausimus, reikia nustatyti, ar esant tokioms situacijoms, kaip nagrinėjamos pagrindinėse bylose, kompetentingos valdžios institucijos, prieš galėdamos teisėtai pateikti prašymą atsiimti, privalo, atsižvelgdamos į šį kriterijų, nustatyti už prašymo nagrinėjimą atsakingą valstybę narę.

Dėl procedūros, taikytinos esant tokioms situacijoms, kaip nagrinėjamos pagrindinėse bylose

- 46 Atsiėmimo procedūros taikymo sritis apibrėžta reglamento „Dublinas III“ 23 ir 24 straipsniuose. Iš šio reglamento 23 straipsnio 1 dalies ir 24 straipsnio 1 dalies matyti, kad ši procedūra taikoma minėto reglamento 20 straipsnio 5 dalyje ir 18 straipsnio 1 dalies b–d punktuose nurodytiems asmenims.
- 47 To paties reglamento 20 straipsnio 5 dalyje, be kita ko, numatyta, kad ji taikoma prašytojui, kuris tarptautinės apsaugos prašymą pateikė vienoje valstybėje narėje po to, kai, vykstant valstybės narės, atsakingos už prašymo nagrinėjimą, nustatymo procedūrai, atsiėmė kitoje valstybėje narėje pateiktą savo pirmąjį prašymą.
- 48 Todėl ši nuostata reiškia, kad prašytojas, kuris oficialiai informavo tos valstybės narės, kurioje jis pateikė pirmąjį prašymą, kompetentingą instituciją apie savo pageidavimą jį atsiimti prieš pasibaigiant šiai procedūrai, gali bent būti perduotas šiai pirmajai valstybei narei siekiant užbaigti tą procedūrą.
- 49 Siekiant šio tikslo perdavimas tai pirmajai valstybei narei juo labiau turi būti įmanomas tuo atveju, kai prašytojas išvyko iš tos valstybės narės prieš nustatant valstybę narę, atsakingą už prašymo nagrinėjimą, neinformavęs šios pirmosios valstybės narės kompetentingos institucijos apie savo ketinimą atsiimti savo prašymą, ir kai dėl tos priežasties ši procedūra toje valstybėje narėje tebevyksta.
- 50 Todėl reikia konstatuoti, kad, kaip per teismo posėdį nurodė Suomijos vyriausybė ir Komisija, reglamento „Dublinas III“ 20 straipsnio 5 dalis taip pat taikoma tokioje situacijoje, o prašytojo išvykimas iš valstybės narės, kur jis yra pateikęs tarptautinės apsaugos prašymą, teritorijos šios nuostatos taikymo tikslais turėtų būti prilygintas netiesioginiam šio prašymo atsiėmimui.
- 51 Dėl reglamento „Dublinas III“ 18 straipsnio 1 dalies b–d punktų reikia pažymėti, kad juose nurodytas, pirma, asmuo, kuris pateikė šiuo metu tebenagrinėjamą tarptautinės apsaugos prašymą, atsiėmė tarptautinės apsaugos prašymą vykstant jo nagrinėjimui arba kurio toks prašymas buvo atmestas, ir, antra, asmuo, kuris arba pateikė prašymą kitoje valstybėje narėje, arba yra kitos valstybės narės teritorijoje be leidimo gyventi šalyje (2018 m. sausio 25 d. Sprendimo *Hasan*, C-360/16, EU:C:2018:35, 44 punktą).

- 52 Kadangi, kaip matyti iš to reglamento 2 straipsnio d punkto, tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimas apima bet koki kompetentingų valdžios institucijų atliekamą tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, išskyrus procedūrą dėl atsakingos valstybės narės nustatymo pagal šį reglamentą, reikia konstatuoti, kad to paties reglamento 18 straipsnio 1 dalies b–d punktus galima taikyti tik tuo atveju, jei valstybė narė, kurioje prieš tai buvo pateiktas prašymas, yra užbaigusi šią nustatymo procedūrą prisiimdama atsakomybę išnagrinėti šį prašymą ir yra pradėjusi nagrinėti šį prašymą pagal Direktyvą 2013/32.
- 53 Iš to, kas išdėstyta, darytina išvada, kad tokios situacijos, kaip nagrinėjamos pagrindinėse bylose, patenka į atsiėmimo procedūros taikymo sritį, nepaisant to, ar pirmojoje valstybėje narėje pateiktas tarptautinės apsaugos prašymas buvo atsiimtas arba ar toje valstybėje narėje jis jau pradėtas nagrinėti pagal Direktyvą 2013/32.

Dėl tvarkos, taikomos atsiėmimo procedūrai

- 54 Perėmimo savo žinion ir atsiėmimo procedūros būtina būti vykdomos laikantis taisyklių, išdėstytų reglamento „Dublinas III“ VI skyriuje (šiuo klausimu žr. 2017 m. liepos 26 d. Sprendimo *Mengesteab*, C-670/16, EU:C:2017:587, 49 punktą ir 2018 m. lapkričio 13 d. Sprendimo *X ir X*, C-47/17 ir C-48/17, EU:C:2018:900, 57 punktą), pagal kurias šioms procedūroms taikoma skirtinga tvarka, nustatyta atitinkamai šio skyriaus II ir III skirsniuose.
- 55 Vykdamas perėmimo savo žinion procedūrą, šio reglamento 21 straipsnio 1 dalyje numatyta galimybė valstybei narei, kuriai buvo pateiktas tarptautinės apsaugos prašymas, prašyti kitos valstybės narės perimti prašytoją savo žinion tik kai pirmoji valstybė narė mano, kad „už to prašymo nagrinėjimą yra atsakinga“ antroji valstybė narė, nes ji iš esmės yra valstybė narė, nustatyta pagal to reglamento III skyriuje esančius kriterijus.
- 56 Tokių kriterijų taikytinumą vykstant perėmimo savo žinion procedūrai patvirtina to paties reglamento 22 straipsnio 2–5 dalių nuostatos, kurios išsamiai reglamentuoja tiesioginių ir netiesioginių įrodymų, leidžiančių taikyti šiuos kriterijus, vertinimą ir nustato įrodymus, kurie būtini siekiant nustatyti valstybės narės, į kurią kreipiamasi, atsakomybę.
- 57 Iš šių aplinkybių matyti, kad, vykstant perėmimo savo žinion procedūrai, pagal reglamente „Dublinas III“ įtvirtintus kriterijus už prašymo nagrinėjimą atsakingos valstybės narės nustatymo procedūra yra esminė ir kad valstybės narės, kuriai buvo pateiktas tarptautinės apsaugos prašymas, kompetentinga institucija gali kitai valstybei narei pateikti prašymą dėl tokio perėmimo savo žinion tik jeigu ši institucija mano, kad už to tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą yra atsakinga ta kita valstybė narė (šiuo klausimu žr. 2016 m. birželio 7 d. Sprendimo *Ghezelbash*, C-63/15, EU:C:2016:409, 43 punktą).
- 58 Tačiau to negalima pasakyti apie atsiėmimo procedūrą, nes ji reglamentuojama nuostatomis, kurios šiuo klausimu iš esmės skiriasi nuo nuostatų, reglamentuojančių perėmimo savo žinion procedūrą.
- 59 Taigi, pirma, reglamento „Dublinas III“ 23 straipsnio 1 dalyje ir 24 straipsnio 1 dalyje numatyta galimybė pateikti prašymą atsiimti, jeigu prašančioji valstybė narė mano, kad kita valstybė narė „atsakinga pagal [šio reglamento] 20 straipsnio 5 dalį ir 18 straipsnio 1 dalies b[–]d punktus“, o ne jei ji mano, kad kita valstybė narė yra „atsakinga už prašymo nagrinėjimą“.
- 60 Iš to matyti, kaip Komisija pažymėjo per teismo posėdį, kad reglamento „Dublinas III“ 23 straipsnio 1 dalyje ir 24 straipsnio 1 dalyje terminas „atsakinga“ vartojamas kitokia reikšme nei to paties reglamento 21 straipsnio 1 dalyje, nes jis nėra konkrečiai susijęs su atsakomybe nagrinėti tarptautinės

apsaugos prašymą. Be to, iš minėto reglamento 18 straipsnio 2 dalies ir 20 straipsnio 5 dalies aišku, kad asmens perdavimu valstybei narei, turinčiai pareigą atsiimti, nebūtinai siekiama, kad būtų galima baigti nagrinėti šį prašymą.

- 61 Todėl pagal reglamento „Dublinas III“ 23 straipsnio 1 dalį ir 24 straipsnio 1 dalį, norint pasinaudoti teise pateikti prašymą atsiimti, reikia ne kad būtų nustatyta valstybės narės, į kurią kreipiamasi dėl tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimo, atsakomybė, bet kad ši valstybė narė atitiktų šio reglamento 20 straipsnio 5 dalyje arba 18 straipsnio 1 dalies b–d punktuose numatytas sąlygas.
- 62 Kaip matyti iš minėto reglamento 20 straipsnio 5 dalies teksto, jame įtvirtinta pareiga atsiimti priklauso „valstyb[ei] nar[ei], kuriai tas tarptautinės apsaugos prašymas buvo pateiktas pirmiausiai“. Todėl to paties reglamento III skyriuje nustatytų atsakomybės kriterijų negalima taikyti siekiant nustatyti tokią valstybę narę.
- 63 Be to, jeigu šios pareigos įgyvendinimui būtų taikoma sąlyga prašančiojoje valstybėje narėje užbaigti už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą atsakingos valstybės narės nustatymo procedūrą, siekiant patikrinti, ar tokia atsakinga valstybė narė yra ta, kuri nurodyta minėto reglamento 20 straipsnio 5 dalyje, tai prieštarautų šios nuostatos logikai, nes joje patikslinama, jog šiai valstybei narei įtvirtinta pareiga atsiimti prašytoją siekiama, „kad būtų baigta atsakingos valstybės narės nustatymo procedūra“.
- 64 Teisingumo Teismas, beje, jau yra pripažinęs, kad minėtoje nuostatoje numatytos specifinės pareigos valstybei narei, kuriai tarptautinės apsaugos prašymas buvo pateiktas pirmiausiai, ir taip reglamentu „Dublinas III“ jai suteikiamas ypatingas statusas (šiuo klausimu žr. 2017 m. liepos 26 d. Sprendimo *Mengesteab*, C-670/16, EU:C:2017:587, 93 ir 95 punktus).
- 65 Dėl šio reglamento 18 straipsnio 1 dalies b–d punktų reikia pažymėti, kad iš šių nuostatų formuluotės matyti, jog joje nustatytos pareigos taikomos „atsakingai valstybei narei“.
- 66 Tačiau, kaip buvo nurodyta šio sprendimo 51 ir 52 punktuose, šiose nuostatose įtvirtinta pareiga atsiimti yra taikoma tik tuo atveju, jeigu tame reglamente numatyta už prašymo nagrinėjimą atsakingos valstybės narės nustatymo procedūra anksčiau jau buvo užbaigta prašomojoje valstybėje narėje ir jeigu ji lėmė, jog pastaroji valstybė pripažino savo atsakomybę už šio prašymo nagrinėjimą.
- 67 Tokiu atveju, kadangi atsakomybė už prašymo nagrinėjimą jau yra nustatyta, nereikia iš naujo taikyti taisyklių, reglamentuojančių šios atsakomybės nustatymo procedūrą, kurias pirmiausia sudaro kriterijai, išdėstyti to paties reglamento III skyriuje.
- 68 Antra, reglamento „Dublinas III“ 25 straipsnis patvirtina, kad šio reglamento III skyriuje įtvirtinti atsakomybės kriterijai nėra reikšmingi vykstant atsiėmimo procedūrai.
- 69 Iš tiesų, nors reglamento „Dublinas III“ 22 straipsnio 2–5 dalyse išsamiai numatyta, kaip turi būti taikomi šie kriterijai per perėmimo savo žinion procedūrą, reikia konstatuoti, kad šio reglamento 25 straipsnyje nėra jokios panašios nuostatos, o prašomoji valstybė narė tik įpareigojama atlikti reikalingus patikrinimus, kad galėtų priimti sprendimą dėl prašymo atsiimti.
- 70 Supaprastintą atsiėmimo procedūros pobūdį taip pat patvirtina tai, kad minėto reglamento 25 straipsnio 2 dalyje numatytas terminas pateikti atsakymą į prašymą atsiimti yra gerokai trumpesnis nei terminas, per kurį reikia atsakyti į prašymą perimti savo žinion, nustatytą to paties reglamento 22 straipsnio 7 dalyje.
- 71 Trečia, tokį aiškinimą patvirtina standartinės prašymo perimti savo žinion ir prašymo atsiimti formos, pateiktos atitinkamai Reglamento Nr. 1560/2003 I priede ir III priede.

- 72 Iš tiesų, standartinėje prašymo perimti savo žinion formoje numatyta, kad prašančioji valstybė narė privalo, pažymėdama atitinkamą langelį, nurodyti atitinkamą atsakomybės kriterijų ir suteikia galimybę pateikti informaciją, būtiną, siekiant įsitikinti, ar tenkinamas šis kriterijus, o standartinėje prašymo atsiimti formoje tik reikalaujama, kad prašančioji valstybė narė nurodytų, ar jos prašymas grindžiamas reglamento „Dublinas III“ 20 straipsnio 5 dalimi ar 18 straipsnio 1 dalies b, c arba d punktu, ir joje nėra jokios dalies, susijusios su šio reglamento III skyriuje išdėstytais atsakomybės kriterijais.
- 73 Ketvirta, būtina pažymėti, jog priešingą aiškinimą, t. y. kad prašymą atsiimti galima pateikti tik tuo atveju, jeigu prašomoji valstybė narė gali būti nustatyta kaip atsakinga valstybė narė pagal reglamento „Dublinas III“ III skyriuje išdėstytus atsakomybės kriterijus, paneigia bendra šio reglamento struktūra.
- 74 Iš tiesų toks aiškinimas galiausiai reikštų, kad perėmimo savo žinion ir atsiėmimo procedūros turi būti vykdomos vienodai beveik visais atžvilgiais ir kad praktikoje jos yra viena procedūra, t. y. pirmiausia pagal minėtus atsakomybės kriterijus nustatoma valstybė narė, atsakinga už prašymo nagrinėjimą, o tada jai pateikiamas prašymas, kurio pagrįstumą ji turi įvertinti remdamasi tuo pačiu pagrindu.
- 75 Tačiau, jeigu Sąjungos teisės aktų leidėjas būtų norėjęs nustatyti tokią vieną procedūrą, jis, logiškai mąstant, nebūtų nusprendęs pasirinkti tokios minėto reglamento struktūros, kai įtvirtinamos dvi savarankiškos procedūros, kurios taikomos esant skirtingoms situacijoms, kurios išsamiai apibrėžtos ir kurias reglamentuoja skirtingos nuostatos.
- 76 Galiausiai, penkta, šio sprendimo 73 punkte pateiktas aiškinimas taip pat sutrukdytų pasiekti tam tikrus reglamento „Dublinas III“ tikslus.
- 77 Iš tiesų šio reglamento 18 straipsnio 1 dalies b–d nurodytais atvejais toks aiškinimas reikštų, kad antrosios valstybės narės kompetentingos institucijos galėtų faktiškai peržiūrėti išvadą dėl jų atsakomybės, kurią baigusios už prašymo nagrinėjimą atsakingos valstybės narės nustatymo procedūrą padarė pirmosios valstybės narės kompetentingos institucijos, jeigu susiję asmenys išvyktų iš šios valstybės narės teritorijos jai pradėjus nagrinėti jų prašymą; tai galėtų paskatinti trečiųjų šalių piliečius, pateikusius tarptautinės apsaugos prašymą vienoje valstybėje narėje, vykti į kitas valstybes nares, o tai galėtų sukelti antrinį judėjimą, kuriam konkrečiai siekiama užkirsti kelią reglamentu „Dublinas III“ įtvirtinant vienodus atsakingos valstybės narės nustatymo mechanizmus ir kriterijus (pagal analogiją žr. 2016 m. kovo 17 d. Sprendimo *Mirza*, C-695/15 PPU, EU:C:2016:188, 52 punktą ir 2017 m. rugsėjo 13 d. Sprendimo *Khira Amayry*, C-60/16, EU:C:2017:675, 37 punktą).
- 78 Dėl šio sprendimo 73 punkte nurodyto aiškinimo taip pat galėtų būti pažeistas esminis šio reglamento principas, įtvirtintas jo 3 straipsnio 1 dalyje, pagal kurią tarptautinės apsaugos prašymą nagrinėja viena valstybė narė, jeigu antroje valstybėje narėje vykdyta nustatymo procedūra lemtų kitokią rezultatą nei pirmojoje valstybėje narėje.
- 79 Be to, jeigu prirėikus būtų pakartotinai peržiūrimas valstybės narės nustatymo procedūros rezultatas, aplinkybėmis, kai minėto reglamento taikymas ir veiksminga galimybė pasinaudoti tarptautinės apsaugos procedūra jau buvo užtikrinta, būtų sukliudyta įgyvendinti tikslą dėl greito tarptautinės apsaugos prašymų nagrinėjimo, nurodytą to paties reglamento 5 konstatuojamojoje dalyje.
- 80 Iš to išplaukia, kad reglamento „Dublinas III“ 23 straipsnio 1 dalyje ir 24 straipsnio 1 dalyje nurodytais atvejais susijusios kompetentingos valdžios institucijos, prieš kitai valstybei narei pateikdamos prašymą atsiimti, neprivalo, remdamasi šiame reglamente įtvirtintais atsakomybės kriterijais, visų pirma tuo, kuris nurodytas minėto reglamento 9 straipsnyje, nustatyti, ar ta valstybė narė yra atsakinga už prašymo nagrinėjimą.
- 81 Tačiau reiktų pažymėti, kad reglamento „Dublinas III“ 20 straipsnio 5 dalyje nurodytais atvejais iš principo gali būti atliktas perdavimas, nepaisant to, kad nebuvo nustatyta prašomosios valstybės narės atsakomybė už prašymo nagrinėjimą.

- 82 Todėl negali būti atmesta galimybė, kad, atlikus tokį perdavimą ir toje valstybėje narėje baigus atsakingos valstybės narės nustatymo procedūrą, gali reikėti perduoti atgal, t. y. grąžinti valstybei narei, kuri prieš tai prašė atsiimti prašytoją. Be to, kaip pažymėjo Vokietijos vyriausybė ir Komisija, atsižvelgiant į šio reglamento 21 straipsnio 1 dalyje nustatytus terminus, tikėtina, kad valstybė narė, kuri prieš tai privalėjo atsiimti šį prašytoją, pasibaigus šiai procedūrai, nebegalės teisėtai pateikti prašymo perimti savo žinion.
- 83 Todėl reikėtų priminti, jog šio reglamento 8–10 straipsniuose įtvirtintais atsakomybės kriterijais, siejamais su jo 13 ir 14 konstatuojamosiomis dalimis, siekiama padėti pirmiausia apsaugoti vaiko interesus ir atitinkamų asmenų šeimos gyvenimą, kuriuos, beje, užtikrina Pagrindinių teisių chartijos 7 ir 24 straipsniai. Šiomis aplinkybėmis vadovaujantis lojalios bendradarbiavimo principu valstybė narė negali teisėtai pateikti prašymo atsiimti esant situacijai, kuriai taikoma šio reglamento 20 straipsnio 5 dalis, jeigu atitinkamas asmuo kompetentingai valdžios institucijai pateikė akivaizdžių įrodymų, kad pagal šiuos atsakomybės kriterijus ši valstybė narė turi būti laikoma už prašymo nagrinėjimą atsakinga valstybe nare. Tokiu atveju, priešingai, minėta valstybė narė privalo pripažinti savo pačios atsakomybę.
- 84 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, į byloje C-582/17 pateiktą klausimą ir byloje C-583/17 pateiktus klausimus reikia atsakyti, kad reglamentas „Dublinas III“ turi būti aiškinamas taip, kad trečiosios šalies pilietis, kuris pateikė tarptautinės apsaugos prašymą pirmojoje valstybėje narėje, o vėliau išvyko iš šios valstybės narės ir pateikė naują tarptautinės apsaugos prašymą antrojoje valstybėje narėje:
- iš principo negali remtis šio reglamento 9 straipsnyje nurodytu atsakomybės kriterijumi, kai toje antrojoje valstybėje narėje pagal šio reglamento 27 straipsnio 1 dalį pateikia skundą dėl sprendimo jį perduoti,
 - išimties tvarka, kiek tai susiję su tuo skundu, gali remtis šiuo atsakomybės kriterijumi esant situacijai, kuriai taikoma to paties reglamento 20 straipsnio 5 dalis, jeigu šis trečiosios šalies pilietis prašančiosios valstybės narės kompetentingai valdžios institucijai pateikė akivaizdžių įrodymų, kad pagal minėtą atsakomybės kriterijų ji turėtų būti laikoma už prašymo nagrinėjimą atsakinga valstybe nare.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 85 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) nusprendžia:

2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 604/2013, kuriuo išdėstomi valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai, turi būti aiškinamas taip, kad trečiosios šalies pilietis, kuris pateikė tarptautinės apsaugos prašymą pirmojoje valstybėje narėje, o vėliau išvyko iš šios valstybės narės ir pateikė naują tarptautinės apsaugos prašymą antrojoje valstybėje narėje:

- **iš principo negali remtis šio reglamento 9 straipsnyje nurodytu atsakomybės kriterijumi, kai toje antrojoje valstybėje narėje pagal šio reglamento 27 straipsnio 1 dalį pateikia skundą dėl sprendimo jį perduoti,**

- išimties tvarka, kiek tai susiję su tuo skundu, gali remtis šiuo atsakomybės kriterijumi esant situacijai, kuriai taikoma to paties reglamento 20 straipsnio 5 dalis, jeigu šis trečiosios šalies pilietis prašančiosios valstybės narės kompetentingai valdžios institucijai pateikė akivaizdžių įrodymų, kad pagal minėtą atsakomybės kriterijų ji turėtų būti laikoma už prašymo nagrinėjimą atsakinga valstybe nare.

Parašai.